

Radionica Hrvatskog povjerenstva za geodeziju i geofiziku
(Razred za prirodne znanosti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti)

GLOBALNO ZATOPLJENJE, OTAPANJE LEDENJAKA I PODIZANJE MORSKE RAZINE

Petak, 11. listopada 2013., 10 – 13 sati
Dvorana Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
Strossmayerov trg 14, Zagreb

Radionica je organizirana u povodu dovršenja novog izvješća Međuvladina odbora za klimatske promjene (*Fifth Assessment Report, Working Group I, Intergovernmental Panel on Climate Change*). Izvješće je objavljeno na konferenciji za novinare koju je Međuvladin odbor za klimatske promjene održao 27. rujna 2013. u Stockholmu. Radionica je omogućila da dva tjedna nakon te objave hrvatski znanstvenici i javnost dobiju informaciju o novom izvješću te o suvremenim tekovinama klimatoloških istraživanja. Za voditelje radionice odabrani su aktivni istraživači u području klimatologije i širem području geofizike koji su svoje rezultate istraživanja objavljivali u vrhunskim znanstvenim časopisima kao što su *Nature*, *Nature Geoscience* i *Nature Climate Change*.

U prvom dijelu radionice doc. dr. sc. Valentina Radić (*Department of Earth, Ocean and Atmospheric Sciences, Faculty of Science, University of British Columbia, Vancouver, Kanada*), koautorica novog izvješća, kratko se osvrnula na ključne nalaze iz tog izvješća, čiji je cilj procijeniti prirodnoznanstvene spoznaje o klimatskim promjenama. Od prethodnog izvješća iz 2007. godine pa do danas proširena su znanstvena istraživanja utemeljena na mjerenjima, teorijskim analizama i numeričkom modeliranju i tako je učvršćena spoznaja prema kojoj su ljudske aktivnosti glavni pokretač recentnih klimatskih promjena. Posebnu pozornost predavačica je posvetila numeričkom modeliranju planinskih ledenjaka i ledenih kapa kao i budućem porastu globalne morske razine uslijed njihova otapanja.

U drugom dijelu radionice prof. dr. sc. Mirko Orlić (*Geofizički zavod „Andrija Mohorovičić“, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu*), jedan od recenzenata novog izvješća, osvrnuo se najprije na klimatski sustav u cjelini. Opisao je kako se odvija transport topline u tom sustavu te kako on ovisi o Sunčevu zračenju, o količini aerosola i o koncentraciji stakleničkih plinova u atmosferi. U nastavku svog izlaganja predavač je pozornost svratio na kolebanje morske razine. Govorio je o dva pristupa izradi projekcija vodostaja, naime o modeliranju i o primjeni semiempirijske metode, te o rezultatima do kojih oni dovode. Naposljetku, osvrnuo se na utjecaj porasta vodostaja na stanovnike priobalja te na potrebu da se klimatske promjene ublaže, odnosno da se organizira prilagodba neminovnim promjenama gdje je god moguće.

Na kraju radionice uslijedila je diskusija. Njen moderator bio je dr. sc. Čedo Branković (*Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb*), a u diskusiji su mogli sudjelovati svi sudionici radionice. Diskusija je bila vrlo dinamična te je ukazala na velik interes šireg kruga hrvatskih znanstvenika i javnosti za temu klimatskih promjena te na obvezu onih koji se bave istraživanjem klimatskog sustava da tom interesu udovolje.